

Razne stvari.

Drobline.

Umrli so v 25. dan januvarja ob $\frac{1}{4}$ na 7. uro zjutraj milostivi gospod, gospod

Janez Zlat. Pogačar, knezoškofer Ljubljanski, doktor svetega pisma, itd. itd.

Po vseh slovenskih pokrajinah doni pretužna vest o smrti toliko plemenitega in domoljubnega knezoškofa Ljubljanskega, še gar truplo se je v dan 28. januvarja devetih dopoldne položilo v rakev Ljubljanske stolne cerkve. — Tudi mi britko obžalujemo prezgodno smrt toliko ljubeznjivega in plemenitega domoljuba, ki je bil vsikdar velik dobrotnik mladine in tudi „Vrteu“ iz početka do poslednjega dné svojega življenja prijatelj in podpornik.

Bodi mu večen spomin med narodom slovenskim!

V 18. dan januvarja pa je umrl tudi še drug dobrotnik slovenske mladine, plemenit rodomlub in podpornik našemu listu, ki je bil vsa leto naročen na „Vrteo“, iz začetka še celo na dva iztisa, katera je daroval nežnej mladini, da ga čita in se podučuje. Ta plemenit gospod je bil Anton Žuža, častni korar, vitez c. kr. Franca-Jožefovega reda, nadžupnik in dekan v Laškem trgu na Štajerskem. Umrli je v 84. letu svoje dlobe, obžalovan od vseh, ki so ga poznali.

Naj v miru počiva in tudi njemu bodi večen spomin med narodom slovenskim!

Zvon.

Čarobnoglasni zvon zvoni
Tako lepo slověsno,
V nemirnih pršíh mi budi
Čutilo tajno-resno.

Sreč lehnó — zakaj? ne vém, —
Žaloba mi prevéva.
Zamišljen sem in tih in ném,
V očesi solza séva.

J. Röss.

Iskrice.

(Poslovenil P.-ov.)

* Trojni pot vodi do modrosti: premišljevanje (najplemenitejši pot); posnevanje (najlaži); izkušnja (najmanj prijeten).

* Daj svetu več, nego ti svet dajé;
Ljubi ga bolj, nego te on ljubi;
Ne želi, da bi mnogim dopadel;
Mirno bedeš živel in mirno umri.

* Najboljši, jedino pravi so óni pôtje, katerih ni treba niti pojasnovati, niti opravitevati.

* Poštena beseda, prosto izrečena, izvestno gane človeka.

* Samó óna knjiga je dobra, katera ti razširja misli, in ti dušo takó presune, da je ne moreš nikdar več pozabiti.

* Vsako sree ima v sebi kal polnosti. — Ali: Vsak svoje sreče kovač.

* Moja vest — to je moj sodnik.

* Beljše je, da se daš desetkrat prevariti, nego da izgubiš vero v ljudi.

* Izgubi vše, kdo izgubi pogum.

Kratkočasnici.

* Kmet je prišel k zdravniku, in ga vprašal, koliko bi moral plačati, da mu zob izdere. „Dvajsetico,“ odgovoril zdravnik. „In koliko, če bi mi dva izdri?“ „Nu, za drugega ne bolete plačali nič.“ — Kmet sede, odprè usta in pokaže zdravniku zobá, ki mu ju naj izdere. — „Ta le je prvi, in ta je drugi,“ reče kmet; „a prosim vas, bodite tako dobrí in izderite mi najprej druga.“ „Užé dobro, meni je vse jedno,“ reče zdravnik, in mu iztrga drugi zob. Kmet vstane in se posloví, rekoč; „Hvala vam, da ste mi izdri drugi zob, a prvega si ne dam poprej izdirati, predno me ne bode bolel.“ Zdravniku se je kmetova zvitost dopadla in ga je pustil oditi brez plačila.

* Učitelj: „Koliki ur ima dan?“

Učenec: „Zdaj ima dan 22 ur.“

Učitelj: „Ni res, vsak dan ima 24 ur.“

Učenec: „Pa se mi mati še danes pravili, da je zdaj dan za 2 uri krajši.“

**Rešitev naloge s številkami, zabavne naloge
in skakalnice v t. „Vrtčevem“ številu.**

a) Rešitev naloge s številkami:

- 6 7 1 — Nit
- 4 8 6 4 — Okno
- 5 4 3 — Vol
- 4 8 4 — Oko
- 3 2 5 — Lev
- 2 5 9 — Eva
- 1 2 3 4 5 6 7 8 — Telovnik
- 4 5 2 6 — Oven

Začetne črke vseh besed od zgoraj nizdelo povedo čas: *Novo leto.*

To naložo so prav rešili: Gg. Jan Tomanič, kaplan pri Mariji Snežni (Štirska); Fr. Ks. Krnšč, učitelj v Slov. Gradec (Štirska); Ant. Belo na Gradišču (Goriško); Ljud. Papež v Jesenicah na Gorenjskem; Svojmir Tertinek, gimnazijalec v Mariboru; Val. Benkovič, učenec v Kamniku; Janko Sajovic učenec v Kranju; Anton Hriberšek, učenec v Vojniku (Štirska); F. Pogorelec, I. Ambrožič, F. Udrovič, I. Nemgar, I. Zihelj in M. Koren, učenci v Planini; Dragotin Goederer, Jos. Pavčič, Ivan Zadnik, Peter Jeraj in Ivan Stenovec, učenci v Ljubljani. — F. Žitko, V. Milavec, I. Rovan, I. Posega, F. Urbas, A. Mahnič, A. Zorec, K. Frank, M. Zihelj, A. Modrijan, I. Lepin in I. Doljenec učenke v Planini.

b) Rešitev zabavne naloge:

Učitelj je učence postavil v red takó-le:
0 0 0 0 | | | | 0 0 0 | 0 0 0 | 0 | 0 0 | | 0 | 0 0 | | 0 0 | | 0 0 |

Ničle pomenijo nemarne, črte pa pridne učence. Ako so učenci takó postavljeni ter vsak deveti, kadar dobi zlat, izstopi, ostanejo naposled same ničle t. j. nemarni učenci, ki nič ne dobodo. Da si ta red laže zapomnite, mislite si, da pomenijo samoglasniki številke, namreč: a = 1, e = 2, i = 3, o = 4, u = 5. Ako začnete z nemarnimi, držati se vam je naslednjega reda: **o, u, e, a, i, a, a, e, e, i, a, e, e, a** to je; **o** — Štirje nemarni, **u** — pet pridnih, **e** — dva nemarna i. t. d.

Red samoglasnikov si lehko zapomniti s stavkom: „**Bogu gre čast in hvala, ker je Izrael vzderjal.**“

To naložo so prav rešili: Gg. Ant. Belo na Gradišču; Ant. Hriberšek in Joz. Prevoršek, učenca v Vojniku; Piro, Šterban,

Pollak, Oranč, Papov, Škerjanc, Golmajer, Ledri, Stegnar, Strith in Ošabnik, učenci v Tržiču na Gorenjskem; — Ivanka Kump, Anica Bradač, Franica Kmet in Marija Fabijan, učenke v Gor. Sušici na Dolenjskem.

c) Rešitev skakalnice:

Izprememba.

Še v logu lipa zeleni,
Raz njo še grlica guči;
Še potoli sredi trat sumi,
Po njem se ribic roj loví;
Še v sebi biva kos vesel,
In peva, kakor prej je pel;
Še zeleni, cveté pomläd,
Jesén se daje sladki sad;
Vse je takó, kakor nekdaj,
Le dni nekdanjih ni nazaj!

Zložil Jean Jenko.

Prav so jo rečili: Gg. Anton Belo na Gradišču in Valentijn Benkovič, učenec v Kamniku.

Računska naloga.

(Priobabil J. S. a.)

Zdravko, vaški pastir, pasel je oves vseh 12 kmetov iz vasi. Vseh ovac je bilo 1008. Cudno je bilo pri tem to, da je vsak rečenih kmetov imel 2 oveci več, kakor njegov prednik. Zatorej je Zdravko vsak večer razpostavil oves v 12 čred takó, da je k vsakej naslednjej čredi pridal 2 oveci več, kakor jih je bilo v prejšnje čredi. Kdo mi ima izračunati, koliko ovac je moral Zdravko imeti v prvoj čredi in koliko v vsakej naslednjoj?

(Rešitev in imena ročilec v prihodnjem listu.)

Uganki.

(Priobabil Iv. H.)

I. Poznam divjo zver, ki se piše z štirimi črkami; nko jej pa odvzameš zadnjo črko, takoj imaš domačo žival pred seboj. Ugani jo!

II. Poznam domačo žival, ki jo pišeš z petimi črkami; odvzemi jej prvo črko, dobis piščko, ki jo tudi otroci radi pijó. Pogodi jo!

Prošnja. Ujedno prosimo vse éone čast gospode, katerim smo „Vrtec“ poslali na ogled, da nam l. in 2. list vrnejo pod istim ovitkom, pod katerim so ju prejeli, ako jih ni volja naročiti se nanj. Druzega ni treba, nego to, da se zapise na ovitek „Nazaj!“ in list se oddá na dotičnej pošti.

Uredništvo „Vrtčev“

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsakega meseca, in stoji za vse leto 2 gl. 80 kr.; za pol leta 1 gl. 20 kr.
Napis: Uredništvo „Vrtčev“, mestni trg, Itav, 23 v Ljubljani (Laibach).

Izdajatelj, založnik in urednik Ivan Tomšič. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.